

וויכטיקייט פון אן עירוב אין וויליאמסבורג

מכתב עידוד בענין תיקון עירובין בברוקלין יע"א

מגאוני וצדיקי וקדושי הדור, משיירי כנסת הגדולה, עמודי העולם, ראשי סנהדראות, אשר כל בית ישראל נשען עליהם, וכגחלי אש דבריהם, ואלו הם:

רבינו הגאון הקדוש רבן של כל בני הגולה אדמו"ר מרן מסאטמאר זצוקלה"ה

נשיא של התאחדות הרבנים בארה"ב ובקנדה ונשיא הביד"צ של העדה החרדית בירושלים עיה"ק

הרהגה"ק כ"ק אדמו"ר שליט"א מפאפא

אבדק"ק "קהלת יעקב" ור"מ דישיבה הקדושה פאפא, סגן נשיא של התאחדות הרבנים, מגדולי הפוסקים שבדורנו

הרהגה"צ המפורסם מוהר"ר נפתלי הירצקא העניג שליט"א
אבדק"ק שארמאש יושב ראש של התאחדות הרבנים

הרהגה"צ מוהר"ר שמואל זעלטענרייך שליט"א

אבדק"ק שטשאקאווא, יושב ראש לבתי דינים של התאחדות הרבנים בעמח"ס קובץ הפוסקים על חו"מ

הרהגה"צ מוהר"ר יהושע כ"ץ שליט"א

אבדק"ק סאמבאטהעלי חבר וועד ההנהלה של חזוקת הדת של התאחדות הרבנים

הרהגה"צ מוהר"ר שלום קרויז שליט"א

אבדק"ק אודווארי, יושב ראש בבית הוראה של התאחדות הרבנים, מגדולי הפוסקים שבדורנו מחב"ס שו"ת דברי שלום על ד' חלקי שו"ע ה' חלקים וש"ס

הרהגה"צ מוהר"ר מנשה קליין שליט"א

אבדק"ק אונגוואר, בעמח"ס משנה הלכות ט' חלקים, ועוד

הרהגה"צ מוהר"ר אברהם מאיר איזראעל שליט"א

אבדק"ק הוניאד, בעמח"ס ילקוט המאירי על כל הש"ס, ועוד

ב"ה

שלו' וברכה לכבוד ידידי ותלמידי הרב הגדול בתורה ובחסידות במעלות ומדות טובות וחמדות וכו' מו"ה אשר אנשיל קרויז שליט"א הרב דקהל ראצפערט יע"א.

ע"ד אשר בקשת הסכמתי שברצונך להשתדל בתיקון עירובין ע"י עשיית צורת הפתח לכל הרחובות שבויליאמסבורג להציל רבים מאיסור הוצאה, הנה כבר האריך הח"ס בתשרי חאו"ח סי' צ"ט גדול החיוב להשתדל בענין זה, בפרט מה שמקילין להתציא ע"י קטנים יש הרבה גדולים שלא הסכימו לזה כמבואר בספרי תשובותיהם וגם הח"ס בתשרי הנ"ל דיבר מזה, ע"כ חזק ואמץ ותהי' ממזכי הרבים כאשר יעלה בידך דבר זה וזכות הרבים יהיה תלוי בך, והשי"ת יהיה בסעריך לברך על המוגמר לטובה כאו"י ידיך דושי"ה באהבה.

ב' לחודש מרחשון תשל"ג לפ"ק.

הק' יוסף גרינוואלד

דער ראצפערטער רב איז

דעמאלט געגאנגען צו עטלעכע פון די רעגירונגס בעאמטע ביז ער האט באקומען אויף דעם אן ערלויבעניש. ער האט אויך געמאכט א קאנטראקט מיט די קאמפאני ווער עס וועט דאס מאכן על צד היותר טוב, לויט ווי 3 רבנים מוכהקים וועלן אים דאס אנווייזן. ער האט אויך אפגעקויפט אלע ספעציעלע מאטעריאלן וואס מען דארף האבן צו אן עירוב, עס זאל זיין אריסגעהאלטן לויט אלע דיעות, ער האט אויך געמאכט די מאפעס און פלאנען פון די 3 סעקשנס וויליאמסבורג, בארא-פארק און קראון הייטס און דערנאך געלאזט מאכן א גרויסע כלור-פרינט מאפע לויט די געזעצן פון אמעריקע, דורך אן אינזשעניר.

ממש אלעס איז שוין געווען פארטיג, דערנאך האט די קאמפאני פארלאנגט א דעפאזיט צוערשט 5 טויזנט דאלער א.א.וו. איז אריינגעקומען דערצווישן ארויסצוגעבן די אריסגאבע "די תורה וועלט" האט דער ראצפערטער רב געטראכט ביי זיך וואס צו טאן?

ווייל בשעת ער מיט זיין משפחה זענען בעזה"ת ניצול געווארן פון דעם פייער וואס האט פארברענט זיין שיינעם גרויסן כיהמ"ד מיט דעם גאנצן אפארטמענט ש"ק פארטאגס און ער האט דעמאלט געהאט א שאדן פון בערך 250 טויזנט דאלער. ווייל קיין פארזיכערונג האט ער נישט געהאט. איז דא א הלכה אז נאך א גס וואס געשעט איינעם זאל מען טאן א וויכטיג ענין לטובת הציבור, האט ער קודם געטראכט צו מאכן אן עירוב כהנ"ל, דערנאך האט דאס ארויסגעבן די תורה וועלט מדרה געווען דעם עירוב, ווייל אויך מען מאכט אן עירוב וועט עס נאר מתקן זיין דעם ציבור נישט עובר צו זיין אויף הוצאה ברישות הרבים, און ביים ארויסגעבן א צייטונג וואס איז געשטעלט אויף חזוקת הדת, קען מען מתקן זיין דעם ציבור מיט פיל אנדערע וויכטיגע ענינים אפצוהיטן קהל

יעצט ווען מיר האלטן ביים

שרייבן די שורות זענען מיר שוין אין גאנצן זאהנט פון צו האבן אן עירוב אין וויליאמסבורג, דערנאך אין בארא-פארק און שפעטערצו אביסל אין קראון הייטס א"י.

עס איז כאטש א גרויס וואונדער אויף אונזערע רבנים פון פרעזידענט דור און פון דעם דור, פארזאמלן זיי האבן נאך נישט אריסגעשטעלט קיין עירוב, ביז יעצט אין די דריי סביבות, אחוץ וואס דאס וואלט פארמיטן טרונדלער אידן פון עובר צו זיין 'ערן ש"ק אויף די איסור פון הוצאה לרשות הרבים און פון רשה"ר לרשה"י, וואלט עס אויך געווען א גרויסע טובה יעדן באזונדער אין צענדליגע ענינים פאר קראנקע, אלטע און קליינע קינדער און סתם פאר פרויען מיט קליינע קינדער אביסל ארויס פו הייז דעם טאג פון ש"ק.

פארזאמל האט מען אין כמעט אלע שטעט און דערפער פון פוילן און אונגארן רומעניע געמאכט אן עירוב און דא אין דעם גרויסן אמעריקע נאך נישט?

אויף אלעס איז דא געלט דארף אויף דעם אויך זיין. אויב אין ירושלים עיה"ק איז דא אן עירוב מעג אין וויליאמסבורג אודאי זיין.

מיט עטלעכע יאר צוריק האט דער ראצפערטער רב שליט"א אנגעהויבן צו ארבעטן וועגן דעם עירוב אין די 3 געגנטן הנ"ל, ער האט באקומען דברי חיזוק פון עטלעכע רבנים גאוני וצדיקי דורנו שליט"א אז ער טוט א גרויסע זאך מיטן מאכן אן עירוב. ער איז אויך געווען דערוועגן ביים סאטמערער רבי'ן הגה"ק זצ"ל וועלכער האט אים געגעבן א ברכה אויף דעם און דורכגעדרוסט מיט אים בפרטות וועגן דעם ענין. אזוי ווי דער ראצפערטער רב האט עס געזאגט ביי זיין שבת שירה דרשה נאך מיט יארן צוריק און עס איז אויך דעמאלט געדרוקט געווארן אין המאור.

יום ה' לסדר נח תשל"ג

היות שהרב המו"מ בתו"י העסקן הגדול בעניני התורה ובמעשים נשכחות כמו"ה אשר אנשיל קרויז שליט"א הרב דקהל ראצפערט עוסק כעת בדבר מצוה גדולה לחקן עירוב בויליאמסבורג אשר כזה תהי' הצלה גדולה לאחב"י שלא יכשלו בחילול ש"ק ע"ד הרצאה ברה"ר וכבר דיברו מזה הפוסקים שמצוה רבה הוא לחקן עירובין בעיר וכאשר מעולם היה נעשה בעיירות רבות על פי גדולי הרבנים ובכן כאשר רוצה ממני להסכים על ידו כזה הנני להיות נטפל להרבנים שכבר הסכימו לו ובפרט שרצונו ליקח אצלו ער ג' רבנים גדולים לבדד אופן עשייתו כהלכה אקוה שהשם יהי' בעזרו שלא יצא מכשול מתחת ידו שיהי' נעשה כדת וכהלכה.

נאום החותם לכבוד המצוה, חק' נפתלי הירצקא העניג

בס"ד יום ג' לס' כה אמר ה' תשל"ד לפ"ק פה ברקלין יצ"ו.

שלום רב לאוהבי השי"ת ולומדי תורתנו הקדושה ובתוכם ידידי נפשי הרב הגאון תחסידי המפורסם לשם ולתהילה בנש"ק מגזע צדיקים גמורים מו"ה אשר אנשיל קרויז שליט"א אב"ד קה"י ראצפערט יצ"ו.

אחרי שים שלום הנה כן שמעתי שהד"ג שליט"א עלה עליו רוח טהרה לזכות את הרכים כשמירת ש"ק לעשות תיקון עירובין בעירנו פה ובקשר של קיימא עם הרבנים הגאונים חכמי הדור של התאחדות הרבנים שיחיו נצח ואשר על פיהם יצא ועל פיהם יבוא כל דבר כמובן ושמתחי מאוד על שמירת טובה ואמינא לי' לפעלא טבא תחזקוה ידיכם לעשות תושי' השי"ת יהא בעזרו לגמור הדבר כהלכתו וכבוד שמירת ש"ק יתרכה ע"י ואחרי כי מצוה הרבה הזאת נחוצה הוא כמו שכ' בחשובות חתם סופר חאו"ת סי' צ"ט עיין שם בלשון קדשו מה שהביא הגמרא עירובין סי' ע"א ומפירוש רש"י ז"ל במס' ביצה ט"ז ע"ב בסופו ולמותו הוא להאריך בדבר זה אשר טובתו לכל נודעה ועל כן חפץ ה' בידו יצליח ותושי' ברוב יועץ.

כה דברי ידידו מוקירו ומכבדו ומוקיר קדושת אבותיו הצדיקים ז"ע ועכ"א, ומצפה לישועת השי"ת כל עת וכל שעה.

חק' שמעון זאב מיללער

אב"ד דקה"י אראד יצ"ו

בס"ד יום ג' שנכפל בו כי טוב לסדר ויברך אותו שם!

אל כבוד הרהגה"צ וכו' מוה"ר אשר אנשיל קרויז שליט"א הרב דקהל ראצפערט בויליאמסבורג יע"א.

אחדשה"ט כראוי וכמשפט!

בענין תיקון העירוב אשר הד"ג כבודו עוסק כהיום להסיר מכשול והוצאה בש"ק בוודאי טוב עושה לעמו ואין צריך להסכמתי חפץ ה' יצליח בידו.

כאות ידידו וככבוד-הראוי

מרדכי האלפערן

ב"ה יום ה' לסדר כי יכול נוכל לה פה ברקלין יצ"ו תשל"ה לפ"ק.

לכבוד ידידי הרה"ג בנש"ק העסקן לטובת הציבור וכו' מוה"ר אשר אנשיל קרויז שליט"א הרב דקהל ראצפערט.

הנה אין להעריך גדול השתוקקת של אחינו בני ישראל על ענין גדולה כזו אם כבוד מעלתו יציא הדבר מכוח אל הפועל אז יעשה כזה תיקון גדול כמבואר בתושי' חתם סופר חאו"ת סימן צ"ט זה לשונו דהאי ברכה על מצות עירוב היא על מצות התיקון הגדול הלז להשמר מאיסור הוצאה אשר ממש-א"א להזהר ממנו עכ"ל וכואו ונחזיק טובה להרב החשוב הנ"ל שליט"א, ובזכות שמירת שבת כהלכתה מכה לגאולה שלימה במהרה.

חק' חיים אויש

אב"ד רפ"ק דופעני

נכד הגה"ק מהר"ה מליסקא

אסרין צו טראגן שייטלען פונדעסטוועגן איז מען נישט אפגעהיטן אין דעם. מען קען דאך אויך זאגן די זעלבע. אויב מען וועט לאזן טראגן שייטלען. וועט מען דערנאך מחיר זיין אייגענע האר אויך. און אזוי ביי יעדע זאך.

דער אינזשינער ביי די גרויסע קאמפארט וועלכער שטעלט אויף די עירובין אין עטלעכע שטעטלעך ארום און אין נ"י אראק זאגט אליין יעצט. אז דער ראצפערטער רב (ראב"י קרויז) איז געווען דער ערשטער ווער עס האט מערער געווען וועגן אן עירוב און ער האט זיי דערקלערט וואס עס הייסט אן עירוב, ביז דעמאלט האבן זיי גארנישט געוויסט דערפון און זינט דעמאלט זענען שוין פיל עירובין אויסגעשטעלט געווארן וואס דאס אלעס קומט צו ראנקען דעם ראצפערטער רב.

און ממילא האט דאס געברענגט וואס צענדליגער טויזנטער אידן זענען אפגעהיטן געווארן פון עובר צו זיין אויף הוצאה בשרות הרבים כיום ש"ק און די טויזנטער טובות וואס איז שוין דורך דעם ארויסגעקומען פאר אהן א צאל אידישע היימען.

עס איז שוין די העכסטע צייט אז אין וויליאמסבורג און אין אנדערע געדעכטע אידישע געגנטן זאל אויסגעשטעלט ווערן אן עירוב כדת וכדין ממילא וועט דערפון ארויסקומען גרויסע טובות פאר יעדן ברוחניות און בגשמיות. אזוי ווי עס שרייבן די רבנים גאונים וצדיקים שליט"א עס איז נאר א שאד וואס עס איז נישט דורכגעפירט געווארן בשעת כ"ק רבינו הקדוש מסאטמאר זצ"ל איז נאך געווען מיט אונז. ווייל ער האט געפרעגט אויב עס איז נאך נישט געמאכט געווארן. אין ער האט געזאגט דעם ראצפערטער רב אז ער וועט אים איבערווייזן א סכום געלט דורך זיין משכ"ק הרב ר' יוסף אשכנזי שליט"א און דער סכום פון עטלעכע הונדערט דאלער איז טאקע די ערשטע און איינציגע הכנסה לטובת דעם עירוב.

אויך האט זיך שוין נאכגעפרעגט נאכן עירוב כ"ק אדמו"ר הגה"ק מפאפא שליט"א און אנדערע חשוב'ע רבנים שליט"א. אבער די פילע טיידות הזמן און די גרויסע הוצאות דערצו האבן צוריקגעהאלטן דעם ראצפערטער רב דורכצופירן דעם

פון איסורים דאורייתא ודרבנן וכו' וכו'.

דערפאר איז דער ענין פון עירוב נחה געווארן ביז היינט. אבער יעצט ווען דער ראצפערטער רב איז געווען אין ירושלים עיה"ק און דורכגעפירט דארט דעם ענין פון אן עירוב אין וויליאמסבורג וכו' האבן אלע רבנים דארט זייער געהויבן די מעלות דערפון. איבערהויפט דער ראב"ד הגה"צ המפורסם מוה"ר משה ארי' פריינד שליט"א האט נאכגעזאגט פון ב' קרן לרד זצ"ל. וואס ער האט געזאגט אז ער איז מקנא דעם מענטש ווער עס מאכט אן עירוב. ווייל זיין שכר איז און וועט זיין אומגעהויער גרויס.

און אויך יעצט ווי דער טעמעשווארער רב הגה"צ מוה"ר משה ארי' לאוז שליט"א דערציילט אז דער בעל ייטב לב זצוק"ל האט אלע יארן געוואלט מאכן אן עירוב אין שטאט סיגעט. נאר זיינע קעגנערס האבן עס נישט געוואלט צולאזן. בעפאר זיין פטירה האט ער געזאגט אז ער גיט אוועק האלב פון זיין עולם הבא (טייל אירע זאגן אז גאנץ עולם הבא) פאר דעם ווער עס וועט מאכן אן עירוב אין שטאט סיגעט. האט דער ראש הקהל גענומען אויף זיך דאס דורכצופירן.

ביי זיין לוי' האט דער רה"ק געזאגט פארן נפטר ב' יט"ל זצ"ל אז ער זאל נישט פארנעסן פון זיין חלק עוה"ב און ער זאל מתפלל זיין אויפן עולם העליון אז ער זאל עס קענען דורכפירן. ער האט עס טאקע געמאכט. און דער הייליגער בעל ייטב לב זצוק"ל האט ליידער נישט געהאט קיין זכ"י אז כהיו זאל זיין אן עירוב אין זיין שטאט. דורך די רדיפות פון זיינע קעגנערס וואס ער האט דארט געהאט.

עס איז באמת נישט צו פארשטיין די עטלעכע רבנים וועלכע ווילן אפשר נישט צוהעלפן צום עירוב. זיי וואלטן באדארפט זיין די ערשטע צו דעם. און נישט נאר מיט דיבור נאר אויך מיט מעשה. עירוב איז אן ענין פון א תיקון אזוי ווי עס ווערט געברענגט אין אלע הייליגע ספרים. אויב מען זוכט א קלקול קען פון יעדע זאך ארויסקומען. גיט נאר בלויז א קוק אויף די פוסקים וועלכע

ענין פון עירוב ביז יעצט.

ביז דעם לעצטן יאר זענען אלע רבנים און אויסגאנג געווען מיט די הסכמה צו מאכן איבעראל אן עירוב. לעצטנס האבן זיך עטלעכע רבנים מיישב געווען אז זיי וועלן גיין אין א נייע שיטה וואס דאס איז קעגן די שיטה פון חתם סופר זצ"ל אויף נישט צו מאכן אן עירוב אין געוויסע געגנטן פון שטאט. אבער דא אין וויליאמסבורג דארף עס אומבארינגט דורכגעפירט ווערן און די חרדישע אידן וועלכע גייען אין וועג פון די תלמודי ותלמידי תלמידי בעש"ט הקדוש זי"ע דאסן צוהעלפן דערצו מיט דיבור און מיט מעשה.

במעס אין אלע חסידישע שטעט פון אונגארן איז געווען אן עירוב. אין ראצפערט וואו עס האבן געוואוינט צדיקי יו"ע זי"ע, אפילו עס איז געווען א הויפט-שטראס וואו אלע קארן א.ד.ג. זענען דארט דורכגעפארן פון נידעריהאז קיין דערבערעין איז דאן געווען דארט אן עירוב און אין פיל גרעסערע שטעט אין אונגארן, פוילען, גאליציע, רומעניע, טשעסלאוואקיי און וואו נישט, אפילו אין אדעס, רוסלאנד.

מיד דארפן נישט זיין בעסער פון ירושלים עי"ק, אויב דארט איז דא, דארף און מוז זיין אויך אין וויליאמסבורג וכו' אויב די צדיקים פון פריערדיגן דור האבן נישט געהאט קיין חששות דארפן מיד אודאי נישט מורא האבן דערפון, אדרכא עס וועט פארשטארקן די ידיעה פון עירובין מן אחינו בני ישראל.

ער ראצפערטער רב איז געווען יעצט אולי"ג פ' מקץ ביי כ"ק אדמו"ר מסאטמאר שליט"א און מיט אים אויך אדורכגעפירט דעם ענין פון עירוב. דער רבי שליט"א האט געזאגט אז אין סיגעט איז אויך געווען אן עירוב. זיי האבן אויך געזעט וועגן די עירוב כזמן היינט לב זצ"ל. דער ראצפערטער רב האט געוויזן דעם סאטמערער רבין דעם גרייסן בלו-פרינט פלאן פון וויליאמסבורג און די בריוון פון די רבנים באו"צ פון וויליאמסבורג, אויך געזעט וועגן די הסכמה און כרכה פון כ"ק אדמו"ר הגה"ק מסאטמאר זצוק"ל.

האט דער ראצפערטער רב נאך נישט געבעטן קיין מכתבים, נאר דעמאלט ווען מען וועט שוין האלטן בייס כארא-פארקער עירוב. כ"ק אדמו"ר מסאטמאר שליט"א איז געווען צופרידן פון דעם אלעם. נאר עס זאל געמאכט ווערן ע"פ הלכה, אזוי ווי דער ראצפערטער רב האט אים געזאגט אז 2 רבנים מובהקים וועלן דורכפירן די כשרות פון עירוב, אזוי ווי עס איז צוגעזאגט געווארן פאר כ"ק רבינו הגה"ק זצוק"ל. דער רבי האט אנגעוויזן פארן ראצפערטער רב, עס איז שוין געווען קרוב לחצות הלילה, ווען דער ראצפערטער רב איז געפארן צוריק אהיים קיין וויליאמסבורג מיט עטלעכע אידן פון דארט.

אויך האט דער ראצפערטער רב באקומען א כרכה אויף דעם עירוב פון הרב החסיד ר' יוסף אשכנזי שליט"א, אפילו ר' יוסף האט געזאגט אויף זיך אז עס איז נאר א כרכה הריט, האט אבער דער ראצפערטער רב אים געזאגט, אז עס איז אלעמאל אזויפיל ווערט ווי פון וועלכן אנדערן רב, און ער האט אים טאקע אנגעוויינטשן אז ער זאל קענען אנגיין מיט די הייליגע ארבעט ווי פריער.

א מכתב פון הר"ר וועלן מיר א"י"ה ברענגען אין אנדערן נומער.

דערפאר דארפן זיך אלע רבנים און נדבנים נעמען צו דער זאך, רבנים מיט דרשות און דיבורים און נדבנים מיט געלט, כדי די זאך זאל קענען ווי פריער רעאליזירט ווערן. עס איז געשאפן געווארן א קאמיטע פון רבנים און בעלי-בתים וועלכע וועלן האבן השגחה אויף דעם אלעם, סיי בענין הלכה און סיי בענין די רצאות. ווער עס וויל צולייגן א האנט זאל זיך ווענדן צום ראצפערטער רב אין אפיס פון די תורה וועלט. פאר אונז איז גענוג די פסק הלכה פון כ"ק רבינו הגה"ק רבשכבה"ג מסאטמאר שליט"א וואס ער האט געגעבן צו דעם זיין פולע הסכמה און ער האט נאך קלאר געזאגט אז אין די כתי מדרשים זאלן זיין ארויסגעשריבן קלאר ביז וועלכע גאט דער עירוב איז געמאכט און יעדן ערב ש"ק זאלן 2 מענטשן ארומפארן און זען אויב דער עירוב איז נישט צוריסן געווארן וכו'.

דער ראצפערטער רב האט שוין ביז יעצט אריינגעלייגט

ב"ה

הנה כבוד הרה"ג בנש"ק עסקן רוב פעלים וכו' מו"ה אשר אנשיל קרויס שליט"א רב דקהל ראצפערט דפה, ביקשני להסכים על ענין גדול שעוסק בה לתקן חיקוני עירובין בשכונותינו שכונת יראים וחסידים. הנה דבר הזה אין צורך הסכמה כי כבר כתבו גדולי הדורות שלפנינו שהוא ענין נחוץ מאוד ומצוה להשתדל לעשות עירוב בכל מקום כמו שכתוב רבינו הגדול בחשר ח"ס אורח סי' צ"ט עיי"ש, ומרן הגה"ק בשו"ת דברי חיים ח"ב אורח סי' ל"ג כתב "הרבה מכשולים באים באין עירוב" עכ"ל, ובפרט בעיר גדולה כעירנו נויארק קרוב יותר לכוא לידי מכשולות רבות בחסרון עירוב כידוע — ולהוציא ולהביא ע"י קטן במקום שאין עירוב עיין בחשר מהר"ם שיק אורח סי' קע"ג שכ' דהרבה פעמים צווח וקרא עירער על זה בדרשה שאין לה היתר ברור ואדרכא נראה דאסור (ובפרט בעיר שיש בה רחובות שם ריבוא עוברים בהם בכל יום) ומה גם ע"י קטן שהגיע לחינוך עיי"ש, ובשו"ת רעק"א סי' ט"ו (מובא בקצרה במשנה ברורה סו"ס שמ"ג) ובחשר ח"ס ח"ו סי' י"ג, ובחשר מהר"י אסאד אורח סי' פ"ד שכולם מחמירים בזה, ע"כ ברדאי טוב עשה בעמיו להשתדל בזה לזכות את הרבים — וכבר כתב בסה"ק בית אהרן בליקוטים שבסופו ששמע בשם הבעש"ט הק' זי"ע פ' הספוק בזמן הצעד ארץ (חבקוק ג') זע"ם ר"ת זביחה עירובין מקואות שע"י דברים אלו הצעד ותחייסד הארץ עכ"ל. והנה בענין הב' דברים זביחה ומקואות משתדלים הרבה לתקן בכל הידורים וחומרות שאפשר, משא"כ ענין עירובין נשכח כאן כמעט לגמרי, ובואו ונחזיק טובה להרב החשוב הנ"ל שליט"א שלקח על עצמו להשתדל גם בזה להחזיר העטרה ליושנה כמו שהי' בקהילות הישנות שכאנו משם, ובדאי מצוה גדולה לעמוד לימינו ולתמכו בענין הגדול הזה — השי"ת יעזור לו שיוכה לכרך על המוגמר וזכות הרבים יהי' תלוי בו, ובזכות תיקון עירובין ושמירת שבת כהלכתו נזכה לסיומא דקרא הנ"ל באף תודש גוים יצאת לישע עמך לישע את משיחך בכי"א.

יום ד' לס' אל יצא איש ממקומו ביום השביעי תשל"ד לפ"ק פה ברקלין יצ"ו.

יוחנע כ"ץ

הרב חיים בערגער
ראב"ד דק"ס מישקאלץ
בדוקלין

בס"ד יום ב' לס' או ישיר תשל"ד לפ"ק.

לכבוד ידידי העסקן כצ"צ לזכות הרבים ה"ה הרה"ג כמ"ה אשר אנשיל קרויס שליט"א הרב דקהל ראצפערט יע"א שנחנוד מחדש לעשות תיקון עירובין בויליאמסבורג כדי למנוע שלא יכשלו ח"ו בחילול ש"ק באיסור הרצאה, וכבר דברו מזה בשו"ת האחרונים שמצוה גדולה לעשות תיקון עירובין בעיר וכ"כ בהגהת אשרי (עירובין ס"ז). ובפרט במדינה זו בעיר גדולה ששכיח כמה פעמים שנחלה חינוך קטן וקשה למצוא רופא שיבוא לביתו ולהגיד מהות המחלה האם צריך לחלל עליו ש"ק או לא ועפ"י רוב צריך לישא החינוך בידיים לבית הרופא לכבוד מבראות הילד, ע"י תיקון עירובין לא יצטרך לחלל ש"ק מספק — לכן הנני געטל לבישתו לחיות נטפל לרבנים הגה"צ שליט"א בד"ו, ובזכות הרבים יהי' ה' בעזרו שיצא מח"י דבר מתוקן בלי שום מכשול.

החומס לכבוד הידות ש"ק.

חק' חיים בערגער

חתימת יד קדשם של שאר הרבנים הגאונים וצדיקים שליט"א יתמרסמו
א"י"ה בעתון הבעל"ט.

ויער פיל געלט און זייער פיל צייט, פון קיינעם קיין פעני נישט גענומען ביז יעצט, אבער	ווייטער קען ער נישט אליין אנגיין, נאר ער דארף האבן הילף פון אחב"י ארויסצוהעלפן אים	אין זיינע עבודת הקדוש, ער זוכט נישט קיין רוחים, נאר בלויז צו דעקן די רצאות.
--	--	---

די גאולה שלימה
ע"י משיח צדקנו איז
שוין גאנץ נאהנט -
טוט תשובה כדי איר
זאלט ראוי זיין אים
מקבל זיין בשמחה
ובאהבה כב"א.

תרגום יונתן
בראשית ט"ו פסוק י"ב
(ויהי השמש לבוא)
...ארבע מלכוון קימין
למישעבדא ית בנוי.
אימתא דא הוא בבל
קבלא דא הוא מדי,
סגיאא דא הוא יון נפלה
דא הוא פרס דעתידא
למיפל ולית ליה זקיפא.
ירושלמי. נופלת דא
הוא מלכוותא דפרסיא
דעתידא למפלא ולא
תהוי ליה תקומה
לעלמי עלמין.

ילקוט שמעוני
סימן תצ"ט (ישעי' פרק
'ס).

א"ר יצחק, שנה
שמלך המשיח נגלה בו
כל מלכי אומות העולם
מתגרין זה בזה, מלך
פרס מתגרה במלך
ערבי והולך מלך ערבי
לארם ליטול עצה מהם
וחוזר מלך פרס ומחריב
את כל העולם וכל אומות
העולם מתרעשים ומתבי-
הלים ונופלים על פניהם
ויאחזו אותם צירים
כצירי יולדה, וישראל
מתרעשים ומתבהלים
ואומרים: להיכן נבוא
ונלך, ואומר להם: בני
אל תתיראו כל מה
שעשיתי לא עשיתי אלא
בשבילכם, מפני מה אתם
מתיראים, אל תיראו,
הגיע זמן גאולתכם...

RABBI S. SELTENREICH
OF CONG. DIVREI YECHESKEL
218 HOOPER STREET
BROOKLYN, N. Y. 11211
STAGG 2-5894

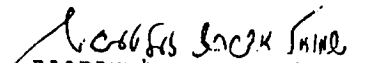
הרב שמואל אברהם זעלטענרייך
אבדק שמשאקאמא
ברוקלין יצ"ו

כה

יום ר' לפ' נח חשל"ג

הנה כבוד ש"ב הר"ג מפאר כיחס מופלא ואיש המעשה מורה"ר אשר אנשיל קרויס שליט"א
הרב דקהל ראצפארט בוויליאמסבורג עוסק כעת בדבר גדול להשחרל כתיקון עירובין
כשונתנינו ובהרבה שכונות בברוקלין אשר דרים שם אחכ"י היראים והחרדים הי"ו,
ואמינא לפעלא טכא ישר הילי' כמו שהאריך בשו"ת תשכ"ץ ח"כ ס' ל"ז וכחכ שם במחק
לשונו דזכות גדולה היא למחקן וכו' וכמכואר כאורך בשו"ת חתם סופר או"ח ס' צ"ט,
וממילא כל קהלה ויחיד צריכין לעמוד לו להיוע לכלכל גודל ההוצאות כזה, אך
התיקוני עירובין למעשה יהיו נעשים ע"י גדולי הרכנים שליט"א בכל שכונה ושכונה
והסכמתם כדי שיהיו נעשין כהלכה כלי חשש, והשי"ת יהי' בסערו להצליח ויהי' זכות
הרכים בו ולכל המסייעים לדבר מצוה דרכים כזו.

הכו"ח למען המצוה ועוסקי'

שמואל אברהם זעלטענרייך

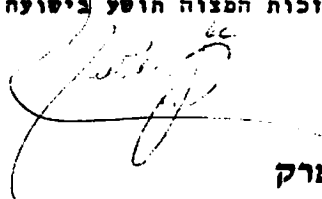
RABBI SOLOMON KRAUSZ
Grandson of Grand Rabbi
YESHAYE LE KERESTIRER
215 Rutledge Street
Brooklyn 14, N. Y.
EVergreen 7-3881

שלום קרויז
אבדק אדמארי
בב"ד הר"ם רבינו יעקב'ל מנהלעבסטר וצ"א

עש"ק לסדר זאת תהי' וגו' לגבולותי' סביב פה ברוקלין יצ"ו
לשב"ת לפ"ק

לכבוד אהובי אחי היקר הוושלם בפעלות ובפדות נשגבות העסקן לטובת הציבור,
הרב הה"ג וכו' וכו' כש"ת פו"ה אשר אנשיל קרויז שליט"א הרב דקהל ראצפארט
שמחתי לשפוע פמך הבשורה טובה שלקחת עליך מצוה הגדולה ועו' גדול,
לתקן עירוב בוויליאמסבורג, אשר בודאי דרך לדור ישתחו פועשך בעד זה.
דבר גדול תעשה בזה, ראשית תציץ על ידי הרבה אנשים מחללי שבת כהוצאה
ברה"ר בשונג או ע"י התירים שונים שהם רק כהררים החלויים בשערה להוציא
ע"י חינוק ועכו"ם הרבה דברים והוצאת פפתחות וכדומה וכדומה, ועי' זיהא כהיתר.
וכן היו בדינתנינו ברוב קהלות קדושות עירוב לשבתות, ועוד תגרוש לקיים
וקראת לשבת עונג כי בלי עירוב הרבה אנשים צריכין להיות סגור בבית להשגיח
על הילדים קטנים כפובן וכו' וכו', וע"ו אפרו חו"ל בשעה שתיקן שלפה עירובין
יצאה כת קול אם חכם בני ישמח לבי גם אנכי. ובודאי הלכה זו צריך עיון גדול
אופן עשייתו שיהא אליבא דהלכתא, אבל כפי שאפרט שתקח אצלך עור ג' רבנים
גדולים לברר אופן עשייתו כהלכה, וכאשר כבר הסכים על ירך כ"ק אדמו"ר הגה"ק
רבשכנה"ג פון פאסאפער שליט"א וברך אותך בהצלחה בענין זה ג"כ לכן אקוה שבודאי
תעלה בדרך להוציא במוקדם מכה אל הפועל ולא יצא ח"ו שום פכשול פתח"י.
ושאר דבר'ם השייכים לגפירת ענין זה נדבר אי"ה פא"פ ופה שיהא בידי לעמוד
ליפינך בודאי אעשה בלינ"ד בעה"ת.

א"ד אחיך המצפה להצלחתך בכ"ע ובזכות המצוה תושע בישועה שליפה בב"א

ועד למען תקון עירובין בברוקלין נר-יארק